

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi we wtorek, czwartek
sobotę. Co sobotę dołączony jest
arkusz Rozmaitości, pisma ku
pożytkowi i zabawie. Prenume-
rata Gazety z Dodatkiem i Rozmai-
tościemi na kwartał, dla odbiera-
jących w samym Lwowie 4 sr.
48 kr., na pocztamcie lwowskim
5 sr. 12 kr., na wszelkich innych
pocztamtach 5 sr. 36 kr. m. konw.
Prenumerata półroczna wynosi
tę samą tyle co kwartalną.

Dodatek do Gazety Lwowskiej
obejmuje doniesienia urzędowa i
prywatne. Za umieszczenie w Do-
datku płaci się od wiersza w pół-
kolumnie (drukłem garmoni) za
pierwszy raz 3 kr., a za każdy
następujący raz tylko po 1 1/2 kr.
mon. konw. Za większe litery płaci
się wedle tego ile na swycasajny
druk obrachowane miejsca są-
ją. Redakcyja Gazety Lwowskiej
przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 33.

18. marca 1843.

Z powodu kończącego się kwartału z dniem ostatnim bieżącego
miesiąca, Redakcyja uprasza p. p. Prenumeratorów, którzy nie
chcą doznawać zwłoki w odbieraniu Gazety, aby zawczasu złożyli
prenumeratę na drugi kwartał w najbliższych c. k. Pocztamtach,
lub też w c. k. głównym Pocztamcie lwowskim, — a to według wa-
runków powyżej obok tytułu Gazety umieszczonych.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Nie-
porozumienia z Francją.

Anglija: Izba niższa. Roebuck proponu-
je mianowanie osobnej komisji dla rozpozna-
nia przyczyn wojny w Afganistanie.

Francya: Mowa pana Lamartine i odpow-
iedź pana Guizota z powodu wniosku do
ustawy o tajnych funduszach. — Posiedze-
nie izby deputowanych. — Rezultat gło-
sowania na powyższy wniosek.

Królestwo Polskie: Jmć X. Gutkow-
ski biskup dycecezyi podlaskiej zamieszka
we Lwowie.

Turcyja.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Wiednia.

tylko osłabionym się czuje, chociaż gorączka
już zwołniała.

Baron Türkheim m. p.
Dr. Zangerl m. p.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Madrytu d. 25. lutego. To, czego
każdy bezstronnie myślący mógł się spodzie-
wać, nastąpiło. Goniec, który wczoraj wie-
czór przybył do francuzkiego poselstwa, przy-
wiózł depeszę, której treść o tyle jest zaspoka-
jająca, iż rząd francuzki oświadczył, że jest
zupełnie zadowolony artykułem, który w tu-
tejszem piśmie *Gaceta* pod dniem 10. ogłoszo-
no. Przeciwnie zaś na domniemane żądanie ze
strony tutejszego rządu, aby pana Lesseps
z Barcelony odwołano, nadesłano w bardzo do-
bitnych wyrazach ułożoną odmowną odpowiedź.
Po otrzymaniu tej odpowiedzi pod dniem 10.
posłał tutejszy rząd do swego sprawującego
go interesa w Paryżu rozkaz, aby odnowił
zaskarżenie na postępowanie pana Lesseps
i odwołał się na okoliczności, z których kary-
godność tego agenta ma się wykazać. Jednak-
że nadmieniony sprawujący interesa miał oznaj-
mić swemu rządowi, iż waha się uczynić ten
krok przepisany, gdyż przewiduje, iżby ztąd
tylko nowe zawikłania dla hiszpańskiego gabi-
netu wyniknęły. Wszyscy ministrowie byli wczoraj
przez kilka godzin na obradach, które jak

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Dnia 11. marca, o godzinie dziewiątej z ra-
na. Wczoraj po południu, wśród umiarkowanej
gorączki, pojawiła się u Jego Ces. Mości dostoj-
nego Arcyksięcia Franciszka Karola
drażliwość nerwów, która się za użyciem sto-
sownych lekarstw do wieczora uśmierzyła, i
podczas bezsenniej ale spokojnej nocy znowu
całkiem ustąpiła, tak, iż Jego Ces. Mość jeszcze

nie zdaje, do tego przedmiotu się ściągają. Gdyby się nareszcie przeważnemu pośrednictwu angielskiego gabinetu powiodło, wstrzymać hiszpański rząd od tak niebezpiecznego kroku, jakim jest cofnięcie przyznanego panu *Leaseps exequatur*, to przecież inne punkta, o które rejenccya hiszpańska z francuzkim gabinetem porozumieć się nie może, na teraz jeszcze niezafatwiono pozostaną.

Dzienniki madryckie z dnia 22. lutego zawierają list, pisany przez Don Ignacio Gurra, prywatnego sekretarza Rejenta, w którym jest ta wiadomość, że *Espartero* w najnowszym czasie zakupił za 50,000 franków rentów francuzkich. W tymże samym liście wyrażono, że *Espartero* w roku 1828 miał rocznie w bankach francuzkich rentów za 22,500 franków; tenże sam *Espartero* zostawszy księciem zwycięstwa i Rejentem królestwa, nie ma teraz więcej rentów, jak tylko za 10,000 franków. Ztąd widać, że Don *Baldomero Espartero*, brygadyjer, był bogatszym, niż *Espartero* książę zwycięstwa i Rejent królestwa, i że przez wydatki potrzebne dla swęj nowęj posady, więcej niż o połowę zmniejszył kapitał, który miał za granicą. »Jestem oraz spowodowany oświadczyć« mówi tenże sekretarz, »że książę *de la Victoria* nie ma zresztą żadnego kapitału tak w kraju jako też za granicą, oprócz 2000 twardych piastrow w przedsiębiorstwie zakładania gościńca do *Cabrillas*, 2000 w przedsiębiorstwie gościńca do *Pamplony*, a 4000 do *Logronno*.«

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu d. 2. marca. Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej pan *Roebuck* zaproponował, aby mianowano osobną komisyję, któraby rozpoznaniem przyczyn wojny w Afganistanie dokładnie się zajęła. Oświadczył oraz, iż przed tą komisyją udowodni, że pomieniona wojna nie zgadzała się bynajmniej z polityką i była niesprawiedliwą, i że poprzedni ministrowie, gdy ich do obrony wezwano, tylko pomyślnie dla siebie fakta i dokumenta przytaczali, a drugie opuścili lub przekreścili. Pan *Roebuck* oznajmił, iż nie żąda od izby potępienia ministerjum whigów; ale sądzi, że są dostateczne powody, które postępowanie jego co do wojny w Afganistanie w podejrzenie podają, i dla tego domaga się, aby mianowano komisyję w imieniu i interesie kraju, którego honor tém postępowaniem splamiono. Sir *R. Peel* sprzeciwił się tej mocy, nie dla tego, że ta wojna nie zgadzała się z polityką lub była niesprawiedliwą, gdyż o tej sprawie

nie może teraz objawić swego zdania, ale dla tego, ponieważ mianowanie takiej komisji byłoby postępkiem, któryby w końcu pociągnać musiał za sobą przeniesienie obowiązków wykonawczego rządu na izbę niższą. Zalecał także izbie, aby się od każdego kroku wstrzymała, któryby terazniejsze przyjacielskie stosunki z Rosyją mógł zachwiać. — Lord *Palmerston* mówił podobnież przeciw mocy, i broniąc polityki gabinetu whigów, utrzymywał, że przedsięwzięcia w Afganistanie były potrzebne, aby posiadłości indyjskie w Afganistanie zabezpieczyć i charakter Anglii podnieść. Zresztą przestrzegał izbę, aby nie dawała drukować żadnego doniesienia agentów zagranicznych, gdyż ci, obawiając się, aby ich listów publicznie nie ogłoszono, zatailiby przed rządem niejedną ważną wiadomość, by później skompromitowanymi nie byli. Po przemówieniu się jeszcze niektórych innych mówców za i przeciw mocy pana *Roebuck*, odrzucono takową 189 głosami przeciw 75.

Francyja.

Lamartine należy niezaprzecznie do pieńszych tegoczesnych mówców francuzkich. Jego odszczepieństwo i przejście na stronę opozycji stanowi epokę w dziejach tegorocznych posiedzeń. Ztąd idzie, że skoro ten polityk wystąpi na mównicę, każde słowo bywa ciekawem chwytane uchem. Udzieliwszy dawniej czytelnikom naszym mowy pana *Lamartine*, w której odstrzychając się od ministerjum, złożył wyznanie swojej wiary politycznej, nie możemy teraz pominąć milczeniem ważnej jego mowy, którą miał na dniu 3go marca w izbie deputowanych. Mowa jego brzmi jak następuje: Nie występowałem i nie występuje przeciw temu lub owemu ministerjum, nie podnosiłem mego głosu w sprawie opozycji, gdyż tu nie idzie ani o jedno, ani o drugie, tu idzie o zmianę całego politycznego systematu Francyi. Nie byłoby to dziecinną igraszką, gdyby wielkie polityczne stronnictwo zwodziło harce li oimiona, nie uderzając wprost w serce choroby naszego kraju, która się ukrywa już pod tém, już pod owém nazwiskiem? Czy *Molé*, *Thiers*, czy *Guzot* stoi u steru gabinetu, to jest obojętnem dla opozycji; trzeba uderzyć na system, którego się gabinety trzymają. Przed kilkoma dniami mówiłem w tej mierze o naszej wewnętrznej, teraz się doświadczę w zewnętrznej polityce. Myśl główna przewodnicząca wszystkim krokom naszym w zewnętrznej polityce na chwiejnym oparta gruncie, bo polega na

błędzie. Myśl ta w dwa rozstrzeliwa się promienie. Z jednej strony sami przedstawiamy naród nasz jako burzliwy, skłonny do zawichrzeń, który tylko oczekuje chwili, aby rzucić się z mieczem propagandy, i świat na nowo zhołdować orężowi francuzkiemu. Z drugiej strony straszmy Francję, że państwa wchodzące w skład europejskiej równowagi, związane ścisłym z sobą sojuszem stoją ciągle pod bronią, z oburzeniem w sercu przeciw Francji, nie pozwalając, aby nasza ojczyzna odpowiedne swojej godności w polityce świata zajęła miejsce. Jak jedno tak drugie jest grubym błędem. Czyliż rewolucja lipcowa wyłała z swoich brzegów? czyliż nie umieliśmy się powstrzymać w rewolucyjnym rozpędzie? Wszakże już Kazimierz Perrier przyznał, że wolność we Francji nie zostaje w bezpośrednim przeciwieństwie z monarchicznymi instytucjami reszty stałego ładu. Również i druga myśl postrachem siejąca, nie ma gruntu pod sobą, myśl, że cała Europa wzięła się za ręce i co chwila jest gotową odnowić koalicję z Płniz. Kilkoma słowami da się błędność tego zdania wykazać. Polska nie jest już teraz niebezpieczną dla Rosyi, wielkie państwo Caratu potrzebuje potężnej Francji, aby zrównoważyć Anglię i Niemcy, mianowicie Anglię, która w Azji stoi zapórą gabinetowi Carskiego Siola, Austryja obawiała się wprowadzić o Włochy, trwożyła się, aby idee francuzkie nie przeszły za Alpy, ale Austryja ma także daleko ważniejsze, żywotniejsze sprawy, Austryja potrzebuje odeprzeć przewagę Prus i Rosyi, a tego tylko za pomocą Francji dokonać może. Prusy jestto płonka machiawelizmu zaszczerpiona w samo serce Niemiec zręczną ale zgubną ręką jeniuszu Fryderyka Wielkiego. Państwo pruskie dąży nieustannie rozszerzać swoje granice, ale teraz, gdy wszystkie rzeki niemieckie przez handel połączyć pragnie, potrzebuje pokoju i nie może się obejść bez pomocy Francji, skoro z Austryją lub z Niemcami zerwie związkowe stosunki. Anglija jako żeglująca, przemysłowa, kupcząca może ku nam swoje niechęć lub zawiść obrócić. Anglija zaś jako państwo kontynentalne nie może mieć innego starania, jak tylko aby równowaga Europy była utrzymana. Każde przechylenie się równowagi na którąś stronę z Państw sprzymierzonych ruguje Anglię z stałego ładu. Anglija musi się więc opierać albo na Francji albo na Rosyi. Nie jest rzeczą niepodobną, utrzymać przymierze tam, gdzie zawsze, skoro wolność na stałym ładzie zagrożona była, okazywała się potrzeba zostawiania

w ściślejszych stosunkach. Idzie tylko o to, aby nie zadziergnąć i nie trącić o drażliwe kwestyje, któreby niechęć między Angliją a Francją w jasny płomień rozdmuchnąć mogły. Ale na nieszczęście wiele jest takich dotykalnych punktów. Przecież polityka opierająca się na równości, równą miarą oba kraje obdzielać, tak, ażeby Francja nie żądała wszystkiego dla siebie, ani też zrzekała się wszystkiego na rzecz Anglii, taka polityka mówię, spoczywając na prawdziwej sile kraju, może doprowadzić do tego, że oba kraje przystaną na warunki przymierza. Mamy tylko dwa stanowiska, gdzie się z Angliją zetknąć możemy, to jest Oryjent i Hiszpania. W Oryjencie przyznała nam Anglija chętnie tę rolę, która się nam przynależała. Rząd angielski zrobił nam propozycję, abyśmy połączywszy naszą flotę z angielską razem, stanęli przed Konstantynopolem. Myśmy sami uchylili się od tej propozycji. Co się tycze Hiszpanii, i ja oświadczam się za nieinterwencyją, ale nie w całej rozciągłości. Pojmuję i przypuszczam, że nie należy mieszać się w sprawy wewnętrzne państw obcych, skoro się dotyczą rządów, konstytucji, wewnętrznych stosunków tego kraju. Ale skoro zmiana panującej osoby, zmiana konstytucji, zmiana polityki w obcym kraju, wywiera szkodliwy lub zgubny wpływ na nasze własne bezpieczeństwo, na bezpieczeństwo naszych granic, na stosunki naszego handlu, na równowagę Europy, natenczas oszańcować się okopami nieinterwencji, nie tylko że jest niedorzecznością, ale nawet samobójstwem. Wtedy potrzeba własnej sprawy na obcej ziemi bronić. Naszém zadaniem w Hiszpanii było, dolożyć wszelkich starań, aby rewolucja odniosła zwycięztwo, i aby silny rząd na niezachwianej oparł się posadzie. Czyliżesmy sobie tak postąpili? Sam minister spraw zagranicznych objawił w komisji swoje wiarę polityczną w tej mierze, mówiąc, że mało trzeba działać, trochę wyczekiwać, a potem jak najprędzej znowu zawiązywać stosunki.

Guizot: Tego nie mówiłem.

Lamartine: Szanowny minister odpowiedział te słowa na pytanie jednego z moich kolegów, a ja te słowa natychmiast sobie zapisałem w obecności tegoż deputowanego.

Guizot: W tej chwili nie przypominam sobie tej okoliczności.

Lamartine: Partya exaltowana zaczyna zwykle rewolucję, a umiarkowana ją kończy. Naszém zadaniem w Hiszpanii było, wspierać partję umiarkowaną, partję Królowej. A my

z niesławą opuściliśmy to stronnictwo! Ministeryjum chciało utrzymać *status quo*, ale i to nie udało się ministrom. Wiécie, że *status quo* wszędzie wpływ nasz umniejszył, podczas gdy inne mocarstwa w coraz większą potęgę wpływu wzrastały. Patrząc na to, co zaszło, nie można utłumić oburzenia, które się z wszystkich prawych serc wyrывa. Nie tylko ja podzielam to uczucie, ale cała Francya. Czyliż dla tego, że był czas, w którym Francya była sławą okrytą, powinniśmy teraz znosić cierpliwie to wszystko, czego już od lat trzynastu doświadczamy? Nie można gardzić temi groźnemi oznakami publicznej niechęci, a przecież Wpanowie udajecie, jak gdybyście na nie nie zważali! Nie gardźcie oburzeniem narodu, skoro takowe ma swoje źródło w niepodległości narodowej. Nie zapominajcie, że polityka terazniejsza dalej prowadzona, może się stać niebezpieczną, macie bowiem sprawę z narodem, przejętym godnością i żadnym sławą. Nie zapominajcie, że przeciwnicy mogą użyć tej samej polityki jako zgubnej broni na obalenie tej samej dynastyi, którą wy utrzymać chcecie. Każden rząd wielki miał swój system, jakiż wy wskażecie? Czyliż to wieczne wahanie się, tę niepewność, z kim macie zawrzeć stosunki, możecie nazwać systemem? Wszakże wszystkie wasze przymierza przywiodły nas o zgubę. Do tego przyszło, że nie ma innego wyboru, jak znieść haniebne poniżenie lub też rzucić się w szaloną wojnę. Rończę moję temi słowy, które wszyscy mają na usciech: Cóż nam po ministrach, gabinetach, kiedy każde ministeryjum nosi na sobie to samo piętno niedołęztwa, popełnia te same błędy, powtarzam, cały system musi upaść. (Oklaski po lewej stronie.) Tak jest, cały system niech runie, a z nim wszyscy, którzyby go wskrzesić zapragnęli. Zstępuję z trybuny z uczuciem największego zniechęcenia, zstępuję z nadmiarem śmiałości (wyznaję to i ubolewam nad tém), powtarzam, zstępuję z tą śmiałością, której rozpacz silnemu przekonaniu nadaje. (Słuchajcie!) Tak, czas już skończyć to igrzysko. Nie masz innej drogi, albo Francya przestanie być Francją, albo wy przestaniecie kierować jej stérem.“

Największy rozruch panował w izbie przez minut kilka, podczas których pan Guizot wstąpił na trybunę, jednakże jeszcze przez niejaki czas musiał zachować milczenie. Potém minister ten zabrawszy głos rzekł: »Szanowny deputowany zakończył swe uwagi przemową do ministrów, którą sam jako nader śmiałą nazwał. (P. de Lamartine oświadcza,

że nie użył tego wyrazu; p. Guizot ob staje przy swoim zdaniu; wiele głosów odzywa się: »Tak jest« i »Nie«, a p. Guizot mówi dalej.) W mowie szanownego deputowanego było coś, co w śmiałości jego ostatnie wyrazy daleko przewyższało i u wielu nierównie większe zadziwienie wzbudziło. Od lat trzynastu panująca polityka, jako przewodnicząca myśl władająca każdym ministeryjum, pomimo wszelkie przemijające odmiany. Ołóż tę ideję, ten system on oskarżył. Wiedziałże on, co ganił, i na kogo powstawał? Toż nie postrzegł, że ta idea była ideą samego kraju? (Nie, nie! z lewej strony.) Ja utrzymuję, że nią była. My wszyscy widzieliśmy powstający rząd lipcowy; był on nagi i bez zasiłków. Wszelkie swojej moc i potęgę, całą swoją politykę zdobył sobie dopiero powoli i wśród publicznego rozpoznania. Co rząd przedsięwziął lub ukończył, to się stało za pomocą kraju, stało się za pomocą wsparcia lub zarzutów izby, w obec większości i opozycji. Pomimo tę jawność uznął szanowny deputowany za rzecz przyzwoitą powstać na myśl, która powodowała całém postępowaniem rządu, i nie rozważył, że przez to Francyi, całej Francyi mówię, w zupełném używaniu swojej wolności i swojego rozsądku przyganiał. Oto jest wygórowana śmiałość, która mię zdziwiła. Ale jakież powody ma szanowny deputowany dla swego obwinienia? Oto tylko te dwa przypuszczenia, że Francya ciągle do uderzenia na Europę jest przygotowana, i że ta ostatnia na Francję jest sprzymierzona. Od roku 1830 do 1835 zbijali moi przyjaciele wraz ze mną te dwie ideje, podczas gdy opozycja ciągle je na nowo wywoływała. Mnie i mojemu stronnictwu wymawiać przyjęcie i zastępowanie tych ideów, podczas gdyśmy je rzeczywiście ciągle zbijali, znaczy za daleko posuwać niewdzięczność i szyderstwo. (Głośny oklask.) Nie będę szanownemu deputowanemu towarzyszył w jego ustawicznych i niepotrzebnych wycieczkach do Rosyji, Prus i Austryi; ja wskażę tylko na Angliję i mogę utrzymywać, żeśmy z tém mocarstwem ciągle z taką równością postępowali, jaka dwóm wielkim narodom przystoi. Prawda, żeś sobie życzył żyć w dobrém porozumieniu z Angliją, ale ztąd nie wpływa, żeby Francya w czémkolwiek Anglii ulegała. Właśnie o to musiał wprzód lord Grey w parlamencie się bronić, że Francyi aż nadto pobyłała. Jedno obwinienie było tak bezzasadne jak i drugie, a ja mam nadzieję, że dobre porozumienie między obudwoma krajami utrzymane będzie. Co się dotyczy zachowywanego przez Francję

systemu, jestto, jakem już pićwój powie-
dział, system szczérości, zaprzyjaźnienia się
z sprzymierzonymi narodami, jednakże nie
w ten sposób, aby przez to polityka naszego
kraju choćby w czémkolwiek krępowaną lub
tamowaną była. Przystępuję teraz do surowej
nagany naszej polityki co się Hiszpanii dotyczy.
Obwiniają nas o chwiejne ociąganie się; ja za-
przeczem temu. Nasza polityka była stano-
wczą; my byliśmy przekonani, że Francya
z Hiszpaniją w przyjacielskich stosunkach zo-
stawać powinna, i to mieliśmy na pićrwszym
względzie, w czém nam jednakże obudzony
przez Napoleona w Hiszpanii wstręt przeciw
Francyi był na przeszkodzie. Gdyśmy stanęli
u steru rządu, przekonaliśmy się, że fran-
cuzkie stronnictwo w Hiszpanii uległo. By-
łoby to godziwą rzeczą, gdybyśmy byli z woj-
skiem wkroczyli, aby sobie znowu Hiszpaniją
przyjednać? Nie będę tu na nowo wywoływał
ukończonej już kwestyi o interwencyi; słowem
my uważaliśmy tę interwencyję za niepotrzebną
i byliśmy tego zdania, że udzielaniem moral-
nej pomocy, jak to już od dawna się działo,
podamy Hiszpanii sposobność do pokonania
przeciw-rewolucyi. My sądziliśmy, że przez to
okażemy niepodległości hiszpańskiego narodu
większe poważanie, i że rozsądniej sobie postą-
pimy, niż przez interwencyję. Zamiar ten
został osiągnięty, przeciw-rewolucyją pokona-
no, a Don Karlosa z kraju wygnano. Mó-
wiono, że angielskie wojsko do Hiszpanii
wkroczyło; ale nie używanoż tam także zo-
stającego w francuzkiej służbie legijonu cu-
dzoziemców? Utrzymywano, żeśmy przemo-
cą przeszkodzić byli powinni, aby się w Hi-
szpanii wojskowa dyktatura nie ustaliła.
Któż śmie przypuścić, że Rejent monarchiję
obalić a na jej gruzach wojskową dyktaturę
wzniesić zamyślał? Ja sądzę, że nikt nie po-
waży się utrzymywać coś podobnego. Lecz
gdyby o to rzeczywiście było się pokuszono,
wtedy ze wszech miar byłaby nadeszła chwila,
w której bylibyśmy mieli powinność do wkro-
czenia. Gdyby od Ludwika XIV. panująca
w Hiszpanii familiję starano się uchylić z tronu,
wtedy bylibyśmy śpiesznie i sprężysto działali.
Gdy nastąpią okoliczności takiej wagi, wtedy
nie pozostaniemy w tyle. Zresztą jestto rzecz
osobliwa, że my politykę pokoju usprawie-
dliwiać musimy. Zwyczajnie się tylko spra-
wiedliwość wojny udowadnia. Wojna jest wy-
jątkiem, a my nie możemy przyznać, że Wpa-
nowie ciągle o polityce pokoju do nas mówicie,
podczas gdy cała mowa Wpanów jest tylko
wojną. (Szemranie z lewej strony.) Bez waha-

nia się oświadczam, że, gdyby polityka Wpa-
nów była sześć lub trzy miesiące, co mówię,
cztery lub tylko dwa tygodnie przy sterze rządu,
jużby niezawodnie wojna wybuchnąć musiała.
(Nowe szemranie. Głos z lewej strony: »Wpa-
n się boisz.«) Ja się nie boję. Słowa »bojaźń«
i »odwaga« są dziwnie nadużywane. Poczytano
mi za zaszczyt mówiąc, że się o popularność
nie ubiegam, że jej nie szukam, i że to jest
dowodem mej odwagi. Jestto mylne zdanie;
odwaga okazać się nie może, jak tylko poświę-
ceniem się, a przeto w postępowaniu, którém
zachowywał, nie było żadnej odwagi. Od lat
trzynastu polityka pokoju była równie ideą
kraju jak i rządu, i wszędzie, od Wasyngtonu
aż do Kalkuty, politykę tę oceniono i pochwa-
lono; wpływ nasz uzyskał wszędzie przynależną
zaletę tak w Europie jak i za Europą. Zapy-
tajmy każdy naród, a przekonamy się, że mą-
drość Króla Francuzów w przysłówie weszła.
Jeszcze słowo, nim skończę. Powiedziano, że
bez własnego poświęcenia się nie prawdziwie
wielkiego i dobrego stać się nie może. Życie
nasze wystawione jest na same doświadczenia,
w jakimkolwiek położeniu jesteśmy; a im
wyższe jest nasze stanowisko, tém srożej los
nas doświadcza. Szanowny deputowany oświad-
czył, że ja chętnie dostojnej osobie moje po-
ważanie okazuję. Niech rozważy, że osoba ta od
lat dwunastu była celem kul i sztyletu skryto-
bójców, i że jeszcze dotychczas cierpliwie i bez
przestanku nad pomyślnością i sławą Francyi
pracuje; a potem niech powie, ażali to nie jest
prawdziwem, praktycznem poświęceniem się.
(Głośny oklask. Jeden głos: »To nie jest po
parlamentarsku! Przygana należy temu oświad-
czeniu.«) To, powtarzam jeszcze raz, jest praw-
dziwem poświęceniem się, a Wpanowie ścia-
gnęlibyście na siebie niewdzięczność całego
czasu rządu, gdybyście o tém zapomnieli. (Po-
nowione przyznanie.)^a Po tej mowie nastąpił
wielki rozruch.

Posiedzenie dnia 4. marca. W dzien-
nym porządku odbywało się dziś głosowanie na
cały wniosek do ustawy o tajnych funduszach.
Rezultat głosowania był następujący:

Liczba głosujących 399,

Wielka większość 200,

Za ustawą 244,

Przeciw tejże 155.

Z Pażyża dnia 4. marca. Salony pana
Guizota były wczoraj wieczór przepełnione.
Przybyło około 2000 osób, które ministrowi
z powodu rezultatu wczorajszego posiedzenia
szczęścia życzyły.

Giełda kupiecka d. 4. marca. Zwy-

cięstwo, ministerjum było na giełdzie już wiadome, a papiery zamiast pójść w górę, cokolwiek spadły.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 10. marca. Biskup dyjecezyi Podlaskiej JX. Gutkowski, stosownie do udzielonej mu rady przez Ojca św. Grzegorza XVI., rzekł się, aktem formalnym, dalszej administracyi téjże dyjecezyi, oświadczając życzenie, iżby mu nadal wolno, było przemieszkować w mieście Lwowie Galicyi Austryjackiej. Najjaśniejszy Pan, mając sobie akt takowy przedłożony, raczył najmiłościwiej przyjąć zrzeczenie się administracyi dyjecezyi przez pomienionego biskupa, oraz udzielił mu zezwolenie na udanie się do miejsca, które na mieszkanie dla siebie obrał. Nadto, Najjaśniejszy Pan raczył oznaczyć biskupowi Gutkowskiemu, tytułem pensyi rocznej, po 3000 rubli śr., a na kosztą pierwszego, urzędzenia się 4500 rubli srebrnych. — (Gaz. Warsz.)

Turcyja.

Z Konstantynopola dnia 22. lutego. Wielki admirał Tahir Basza został złożony z swęj posady, a dotychczasowy prezydent rady Stanu Halil Rifaat Basza Kapudanem Baszą mianowany; opróżnioną przez to posadę prezydenta rady Stanu otrzymał były minister finansów Nafis Basza.

NOWINY.

Gdy natura ze swego snu zimowego małoco, jeszcze ockniona, nie dozwala nam używać przechadzek wieczornych, pożądana zapewne będzie dla mieszkańców Lwowa wiadomość, iż następuje się dla nich bardzo miła rozrywka, w sali tutejszego Towarzystwa muzycznego, w której na cele dobroczynne wyprawione będą zabawy salonowe muzykalno-deklamacyjne, a to dnia 19go i 26go marca, jakoteż dnia 2go i 17go kwietnia r. b. Według ogłoszonego w tym celu programu, czekają nas rzadkie w swoim rodzaju przyjemności, które dla mieszkańców naszej stolicy z zamięłowania sztuk pięknych i z dobroczynności się odznaczających, zapewne tém bardziej będą pożądane, ileż najstojniejsze krajowe talenta głównie do tego się przyczynią. Bliższą w tym względzie wiadomość zawierają afisze.

Miło nam donieść, że panna Wanda Starzewska wystąpi w poniedziałek dnia 20go b. m. po raz drugi na scenie polskiej w dwóch sztukach: *Lucyja, sierota szkocka, czyli: Pamiątka*, — i *Pięć sióstr a jedna*.

WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSLOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Z Wiednia dnia 10. marca. Cena wołów w handlu hurtowym była w tym tygodniu dosyć wysoka i utrzymywała się w równowadze przez wszystkie dnie targowe. — Za cetnar wołu dobrej jakości płacono od 40 do 42 zr. w. w. W poniedziałek przypędzono 870 sztuk, jako to: 200 z Edynburga, 350 galicyjskich, nabytych przez handlarzy w Lipniku, sprzedanych rzeźnikom tutejszym (na nogach, podług oszacowania cetnar po 42 zr. w. w.; oprócz tych było kilka małych partyi wołów węgierskich i styryjskich; sprzedaż była w ogóle bardzo korzystną. Nazajutrz było na targu 450 sztuk, między którymi 200 sztuk ze Szlązka kolejną żelazną sprowadzonych, zostały sprzedane przez handlarzy kompanii rzeźników na wagę cetnar po 42 zr. w. w.; próba tych wołów okazała na regie w przecięciu para 1230 łb mięsa i pojedynczo 84 łb łoju. Do liczby 450 należały jeszcze 130 sztuk sprowadzonych Dunajem, reszta zaś były woły węgierskie. W środę i czwartek było około 670 sztuk z różnych prowincyj, jednakże z Węgier w mniejszej ilości niż zwykle; były sprzedawane od 40 do 41 zr. w. w. cetnar. Między innemi było 130 sztuk pana Kniżek z Misika, które właściciel sprzedał kompanii rzeźników na wagę, cetnar po 41 zr. w. w.; próba okazała na regie w przecięciu para 1144 łb mięsa i pojedynczo 74 łb łoju. Cena terazniejsza powinna się przez parę tygodni utrzymać, ponieważ zapasów rzeźnicy nie robią, i targi nie są przepelnione. Cetnar łoju kosztuje teraz od 43 do 44 zr. w. w. Ogółem było w tym tygodniu około 2000 sztuk na targu.

TEATR POLSKI.

W poniedziałek. *Lucyja, sierota szkocka, czyli: Pamiątka*, melodramat ze śpiewami we 2 aktach, — i *Pięć sióstr a jedna*, komedya w 1 akcie. (Drugi występ Jpanny Wandy Starzewskiej.)

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 11. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera. (Drukarnia Piotra Pillera we Lwowie.)